Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

- Przegląd kazusów z poprzednich zajęć
- Kazusy
- Podstawowe zasady postępowania
  - Zasady
    - in dubio pro reo
    - domniemanie niewinności (76 ust. 1 u.o.n.d.f.p.)
    - Prawo do obrony
  - postępowanie wyjaśniające (72 ust. 1 u.o.n.d.f.p.)
    - przed postępowaniem przed komisją orzekającą
      - katalog zobowiązanych podmiotów (93 ust. 1 u.o.n.d.f.p.)
      - czynności sprawdzające (94 u.o.n.d.f.p.)
        - podstawy do wszczęcia
      - rzecznika dyscypliny
    - zawiadomienie o n.d.f.p.
    - wniosek o ukaranie
    - wszczęcie
  - Strony
    - Obwiniony
      - Osoba wobec której oskarżyciel wystąpił z wnioskiem o ukaranie za naruszenie dyscypliny finansów publicznych
    - oskarżyciel (73 u.o.n.d.f.p.)
      - Rzecznik dyscypliny finansów publicznych
      - Główny Rzecznik
      - II instancja
      - GKO
  - Dwuinstancyjność (72 ust. 1 u.o.n.d.f.p.)
    - komisja orzekająca
  - negatywne przesłanki procesowe (78 u.o.n.d.f.p.)
  - zawieszenie postępowania
    - formalne
      - wstępna kontrola wniosku
    - posiedzenie przy ujawnieniu negatywnych przesłanek
  - postępowanie przed komisją
    - Rozprawa
    - uwzględnienie
  - zasady wymiaru kary
    - Rodzaje
      - upomnienie
      - nagana
      - kara pieniężna
      - zakaz pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi
- Postępowanie
  - dwuinstancyjne
    - I
    - II
  - niezawisłość członków komisji (45 u.o.n.d.f.p.)
    - nie są związani rozstrzygnięciami innych organów
      - wyjątek
        - prawomocny wyrok sądu
    - rozstrzygają samodzielnie nasuwające się zagadnienia
    - orzekają
      - W granicach
        - określonych ustawą
      - Na mocy
        - przesłuchania opartego na ocenie dowodów
        - podlegają tylko przepisom prawa
  - Główna Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych (GKO)
    - środki zaskarżenia składane od
      - zażalenia
        - postanowienia Głównego Rzecznika D.F.P.
      - odwołania
  - komisje orzekające
    - Rodzaje
      - wspólna komisja orzekająca (42 u.o.n.d.f.p.)
        - właściwość
          - ustala się wg stanu na dzień popełnienia naruszenia
        - Kancelaria Sejmu
      - międzyresortowe komisje orzekające (47-48a u.o.n.d.f.p.)
        - międzyresortowa komisja orzekająca przy Ministrze Finansów
          - realizacja budżetu państwa w częściach budżet, finanse publiczne
        - międzyresortowa komisja orzekająca przy ministrze właściwym do spraw administracji
          - realizacja budżetu państwa w częściach
        - międzyresortowa komisja przy Ministrze Sprawiedliwości
          - realizacji budżetu państwa w części sprawiedliwość
      - Komisja orzekająca przy Szefie KPRM (50 tzn.m.d.f.p.)
        - realizacja budżetu Kancelarii Premiera
      - regionalne komisje orzekające (51 u.o.n.d.f.p.)
        - JST ich związki i stowarzyszenia
        - i ich zakłady
        - działają na rzecz
          - Finansów publicznych
          - Skarbu Państwa
          - reprezentują interesy
            - JST
            - innych jednostek sektora
            - niezależni od nich organów
  - postępowanie wyjaśniające
    - rzecznicy dyscypliny finansów publicznych (57 ust. 1 u.o.n.d.f.p.)
      - Główny Rzecznik D.F.P.
        - oskarżyciel ilościowo
- Organy
- Organy właściwe w sprawach
- Dział III u.o.n.d.f.p.
- zakres podmiotowy
  - Ustalenie osoby sprawcy
    - Zasoba
      - Kto w konkretnym przypadku
    - Przynależność do grupy osób (4 ust. 1 pkt 1.4, 4a u.o.n.d.f.p.)
      - zamawiający
        - jest jednostką sektora finansów publicznych
      - lub
        - udzielane zamówienie publiczne
          - finansowane ze środków publicznych
      - odpowiedzialność określona w art. 13 u.o.n.d.f.p.
        - osoby zobowiązane lub upoważnione do działania w imieniu podmiotu, któremu odrębną ustawą lub na jej podstawie albo na podstawie umowy lub w drodze porozumienia powierzono określone zadania związane z realizacją programu finansowanego z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, zwanych dalej „środkami unijnymi lub zagranicznymi"
          - środki unijne lub zagraniczne
            - szczególny rodzaj środków publicznych
        - osoby zobowiązane do realizacji projektu finansowanego z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, którym przekazano środki publiczne przeznaczone na realizację tego projektu na który wykorzystują takie środki
          - odpowiedzialność ograniczona do
            - tej częściowej środków
              - stanowią środki publiczne
              - są przekazane ze środków publicznych
        - osoby zobowiązane lub upoważnione do działania w imieniu podmiotu zobowiązanego do realizacji projektu finansowanego z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, któremu przekazano środki publiczne przeznaczone na realizację tego projektu lub który wykorzystuje takie środki
        - Wyłączenie art. 4
          - nie samodzielna podstawa prawna odpowiedzialności
    - Osoba kategorie osób
      - osoby wchodzące w skład organów kolegialnych i pracownicy (w tym kierownicy) jednostek sektora finansów publicznych
      - osoby z kręgu jednostek spoza sektora finansów publicznych
        - dysponujące
          - środkami z dotacji (9 u.o.n.d.f.p.)
          - środkami pochodzącymi z budżetu UE oraz innymi środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych (13 pkt 3 u.o.n.d.f.p.)
    - Okoliczność stanowiąca zaistnienie
      - fakt otrzymania środków publicznych
        - podmioty
          - sektora
          - niesektorze
- katalog (5-18c u.o.n.d.f.p.)
  - Osoby wchodzące w skład organu wykonującego budżet lub plan finansowy jednostki sektora finansów publicznych albo organu podmiotu zarządzającego podmiotu niesklasyfikowanego do sektora finansów publicznych, któremu przekazano do wykorzystania lub dysponowania środki publiczne, lub zarządzające mieniem tych jednostek lub podmiotów
  - kierownicy jednostek sektora finansów publicznych
    - podstawowa reguła odpowiedzialności (53 ust. 1 u.f.p.)
      - całość gospodarki finansowej
  - pracownicy jednostek sektora finansów publicznych lub inne osoby, którym odrębną ustawą lub na jej podstawie powierzono wykonywanie obowiązków w takiej jednostce, których niewykonanie lub nienależyte wykonanie stanowi czyn naruszający d.f.p. z zastrzeżeniem ust. 2 cytowanego artykułu
    - główny księgowy jednostki (54 u.f.p.)
  - osoby wykonujące w imieniu podmiotu niesklasyfikowanego do sektora finansów publicznych, któremu przekazano do wykonywania lub dysponowania środki publiczne, czynności związane z wykorzystywaniem tych środków lub dysponowaniem tymi środkami
  - w odniesieniu do n.d.f.p. przewidzianej w art. 17 u.o.n.d.f.p. odpowiedzialność ponosi także osoba, której kierownik zamawiającego będącego jednostką sektora finansów publicznych lub jednostką spoza tego sektora (w przypadku udzielenia zamówienia ze środków publicznych) powierzył przygotowanie lub przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego
- zakres przedmiotowy
  - czyn
    - zasada określoności czynu
      - stypizowane w ustawie
      - doktryna: naruszenie dyscypliny finansów publicznych - którym jest wyłącznie zachowanie się człowieka, czyli osoby fizycznej, z odrzuceniem możliwości odpowiedzialności osób prawnych i innych jednostek kolektywnych
        - zachowanie musi być zależne od woli człowieka
          - wykluczona odpowiedzialność
            - za ruchy mimowolne
            - podjęte pod przymusem bezwzględnym
            - obwiniony nie mógł się oprzeć
        - zasada societas delinquere non potest
        - uzewnętrznione (cogitationis poenam nemo patitur)
          - myśli
          - pogłosy
          - zamiar
          - przygotowanie
  - naruszenie wielu norm prawa materialnego
    - różne przepisy dotyczące gospodarki finansowej
      - gromadzenie środków publicznych
      - wydatkowanie środków publicznych
      - wydatkowanie środków publicznych w związku z finansowaniem projektów lub programów z udziałem bezzwrotnym
      - wynik wielu procesów
        - różne zachowania
          - zaciąganie i wykonywanie zobowiązań
          - zarządzanie środkami publicznymi i długiem
          - udzielanie zamówienia publicznego lub zawarcie umów o koncesję
          - wykonywanie obowiązków inwentaryzacyjnych, sprawozdawczych
          - przeprowadzanie audytu i kontroli wewnętrznej
        - zastrzeżenie
          - odnosi się jak jedyny
            - 16 u.o.n.d.f.p.
          - należności celnych
          - należności z tytułu podatków i opłat
            - określenia
            - ustalania
            - poboru
            - wpłaty
            - ich
            - stanowiących
            - dochody
            - w tym
              - budżetu państwa
              - budżetu JST
              - odsetek za zwłokę
              - udzielania ulg i zwrotów w tych zakresie
              - z których mowa
                - art. 2 par. 1 pkt 1-3 OP
    - wyliczenie enumeratywne
      - rozszerzaniu
        - interpretacje
        - stosowanie przepisów
        - jeden czyn = jedno naruszenie
      - 6 u.o.n.d.f.p.
        - nieustalenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia;
          - nieustalenie należności
          - ustalenie należności w niższej wysokości
        - niepobranie lub niedochodzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia;
          - niepobranie lub niedochodzenie należności
          - pobranie lub dochodzenie w niższej wysokości
        - niezgodne z przepisami umorzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych, odroczenie jej spłaty lub rozłożenie spłaty na raty albo dopuszczenie do przedawnienia tej należności.
          - niezgodne
            - umorzenie zaległości
            - odroczenie spłaty
            - rozłożenie na raty
            - dopuszczenie do przedawnienia
      - 6 a u.o.n.d.f.p.
        - nieprzekazanie w terminie
          - nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego
        - niedokonanie w terminie wpłaty do budżetu w należnej wysokości dochodów przez jednostkę budżetową, nadwyżki środków obrotowych przez samorządowy zakład budżetowy albo nadwyżki środków finansowych przez agencję wykonawczą
          - niedokonanie w terminie wpłaty
            - nadwyżki dochodów jednostki budżetowej
            - nadwyżki środków obrotowych przez SZB
            - nadwyżki środków finansowych przez agencję wykonawczą
      - 7 u.o.n.d.f.p.
        - Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest przeznaczenie dochodów uzyskiwanych przez jednostkę budżetową na wypłatę ponoszone w tej jednostce.
          - chronione dobro prawne
            - budżetowanie brutto
              - zasada zupełności budżetu
      - dotacje budżetowe
        - 8 u.o.n.d.f.p.
          - 1)przekazanie lub udzielenie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania dotacji;
            2)niezatwierdzenie w terminie przedstawionego rozliczenia dotacji;
            3)niewykazanie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu.
        - 9 u.o.n.d.f.p.
          - wydatkowanie dotacji
            - 1)wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem lub z naruszeniem zasad lub trybu;
              2)nieprzyjęcie w terminie otrzymanej dotacji;
              3)niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości.
      - subwencje
        - 9a u.o.n.d.f.p.
          - 1)przekazanie lub udzielenie subwencji dla podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania tej subwencji;
            2)wykorzystanie subwencji dla podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki niezgodnie z przeznaczeniem;
            3)niedokonanie w terminie zwrotu subwencji dla podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w należnej wysokości.
      - 10 u.o.n.d.f.p.
        - dokonanie zmiany w budżecie lub planie, stanowiącym podstawę gospodarki finansowej jednostki sektora finansów publicznych, bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia.
      - 11 u.o.n.d.f.p.
        - Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków.
      - 12 u.o.n.d.f.p.
        - przeznaczenie środków rezerwy na inny cel niż określony w decyzji o ich przyznaniu.
      - 12a u.o.n.d.f.p.
        - zaciągnięcie zobowiązania w związku z realizacją programu polityki zdrowotnej
          1)któregoprojekt nie został przekazany do zaopiniowania przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, pomimo istnienia takiego obowiązku;
          2)któregoprojekt został negatywnie zaopiniowany przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.
      - 13 u.o.n.d.f.p.
        - 1)przyznanie lub przekazanie środków związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych bez zachowania lub z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich przyznaniu lub przekazaniu;
          2)niedokonanie w terminie przez przyznającego lub przekazującego środki związane z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych rozliczenia tych środków;
          3)nieustalenie podlegającej zwrotowi kwoty środków związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych albo ustalenie takiej kwoty w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia;
          4)niedochodzenie podlegającej zwrotowi kwoty środków związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych albo dochodzenie takiej kwoty w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia;
          5)niezgodne z przepisami umorzenie podlegającej zwrotowi kwoty środków związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, odroczenie jej spłaty lub rozłożenie spłaty na raty albo dopuszczenie do przedawnienia tej należności;
          6)wykorzystanie środków publicznych lub środków przekazanych ze środków publicznych, związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, niezgodnie z przeznaczeniem lub z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w tym:
          a)procedur określonych przepisami o zamówieniach publicznych - wyłącznie w zakresie określonym w art. 17,
          b)procedur określonych w przepisach o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi - wyłącznie w zakresie określonym w art. 17a;
          7)niedokonanie w terminie przez otrzymującego lub wykorzystującego środki publiczne lub środki przekazane ze środków publicznych, związane z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, rozliczenia tych środków;
          8)niedokonanie w terminie lub w należnej wysokości zwrotu kwoty środków publicznych lub środków przekazanych ze środków publicznych, związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych;
          9)nieustalenie podlegającej zwrotowi kwoty środków publicznych lub środków przekazanych ze środków publicznych, związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, przez podmiot, za pośrednictwem którego zawarcane są te środki.
      - 14 u.o.n.d.f.p.
        - Nieopłacenie w terminie składek przez jednostkę sektora finansów publicznych
      - 15 u.o.n.d.f.p.
        - 1. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zaciągnięcie lub zmiana zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania lub zmiany zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych.
      - 16 u.o.n.d.f.p.
        - Niewykonanie w terminie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych
      - 17 u.o.n.d.f.p.
        - Niezgodne z przepisami opisanie przedmiotu zamówienia publicznego
      - 17a u.o.n.d.f.p.
        - Zawarcie umowy koncesji z naruszeniem przepisów
      - 18 u.o.n.d.f.p.
        - Zaniechanie przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji
      - 18a u.o.n.d.f.p.
        - Zaniechanie prowadzenia audytu wewnętrznego
      - 18b u.o.n.d.f.p.
        - Niedokonanie lub nienależyte dokonanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczej lub finansowej z planem finansowym
      - 18c u.o.n.d.f.p.
        - Niewykonanie lub nienależyte wykonanie kontroli zarządczej
- brak definicji legalnej
  - dyscyplina
    - stan, w którym przestrzegane są regulacje prawne gromadzenia i rozdysponowywania środków publicznych
      - rygor, karność w przestrzeganiu
      - Szeroko rozumiana gospodarka finansowa
  - odpowiedzialność
    - instytucja prawna
      - skutki wymierzaniu sankcji przewidzianych w ustawie
        - podmiotom naruszającym dyscyplinę
    - obowiązek prawny
      - odpowiedzialność
        - karna
          - represyjna
            - penalna
            - rachy
              - materialne
                - Uznaniowość czynu dla finansów publicznych
                - dekada stosowania ustawy względniejszej
                - Rodzaje zdarzeń składania
                - zasada domniemania niewinności
                - prawo do obrony
                - Brak możliwości nałożenia kary
                - Brak możliwości na usunięcie wątpliwości na korzyść obwinionego
              - procesowe
                - Brak możliwości wyłączenia
                - Brak możliwości wymierzenia kary
                - Wyłączenie
                - Okoliczności wyłączające
                - Brak możliwości
                - Brak możliwości wymierzenia kary
                - Brak możliwości
                - Brak możliwości
                - Brak możliwości